

საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს

სკოპინგის დასკვნა №77

30.09.2020

საერთო მონაცემები:

საქმიანობის დასახელება: სასარგებლო წიაღისეულის (ქვიშა-ღორღი) გადამამუშავება;

საქმიანობის განმახორციელებელის დასახელება და მისამართი: შპს „აბ“, ქ. თელავი, თეთრიანის ქ. N15;

საქმიანობის განხორციელების ადგილი: თელავის მუნიციპალიტეტი, სოფ. რუისპირი;

განცხადების შემოსვლის თარიღი: 18.08.2020;

მონაცემები სკოპინგის ანგარიშის შემდგენელის შესახებ: შპს „აბ“.

ძირითადი საპროექტო მონაცემები

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში შპს „აბს“ (საიდენტიფიკაციო კოდი: 431437769) მიერ წარმოდგენილია, თელავის მუნიციპალიტეტში, სოფ. რუისპირში სასარგებლო წიაღისეულის (ქვიშა-ღორღის) გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტის სკოპინგის ანგარიში.

შპს „აბს“ მიერ გზშ-ის ჩატარების საჭიროების დადგენის მიზნით სამინისტროში წარმოდგენილი იყო სასარგებლო წიაღისეულის (ქვიშა-ხრეში) გადამამუშავებაზე სკრინინგის განცხადება, რაზეც საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2019 წლის 20 ნოემბრის N 2-1116 ბრძანებით მიღებულ იქნა სკრინინგის გადაწყვეტილება, რომლის თანახმადაც საქმიანობა დაექვემდებარა გარემოზე ზემოქმედების შეფასებას.

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოს ტერიტორია მდებარეობს თელავის მუნიციპალიტეტში, სოფ. რუისპირში ფიზიკური პირის ნოდარ ალაიძის (შპს „აბს“ 100 %-იან წილის მეპატრონე) საკუთრებაში არსებულ 2000 მ² ფართობის მქონე არასასოფლო-სამეურნეო დანიშნულების მიწის ნაკვეთზე (ს/კ 53.11.45.150/ GPS კოორდინატებია: X-535500; Y-4643170). საწარმო უახლოესი დასახლებული პუნქტიდან დაშორებულია 160 მ მანძილით. ტერიტორიიდან ზედაპირული წყლის ობიექტამდე, მდ. თურდოს ხევი, მანძილი შეადგენს 140 მეტრს, ჩრდილო-აღმოსავლეთით 65 მეტრში გადის ახმეტა-თელავი-ბაკურციხის საავტომობილო გზა. საწარმოდან დასავლეთით 336 მეტრის მანძილზე ფიქსირდება შპს „მშენებელი 2009“-ის, 531 მეტრში - შპს „სერპანტინის“ და 13 მეტრში შპს „გზამშენი 2005“-ის ობიექტები.

საწარმოო ტერიტორიაზე დაგეგმილია სასარგებლო წიაღისეულის (ღორღის) ერთჯერადი მშრალი მეთოდით დამსხვრევა და შემდგომ შემოტანილი დაფქვილი კირქვისა და ღორღის წვრილი ფრაქციის დამატებით სამშენებლო ბლოკების წარმოება.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოში დაგეგმილია წელიწადში 20 800 მ³ (5-40 მმ ფრაქციის) ღორღის გადამუშავება (დამსხვრევა). საწარმოს სიმძლავრე ღორღის გადამუშავებისას შეადგენს 10 მ³/სთ (16 ტ/სთ), რის შედეგადაც მიიღება 20 800 მ³/წელ (33 280 ტ/წელ) ქვიშა. საწარმოში ასევე დაგეგმილია წელიწადში 6870 ტონა ბეტონის წარმოება და მისგან 390 000 ცალი სამშენებლო ბლოკის მიღება (1500 დღეში). საწარმო იმუშავებს წელიწადში 260 სამუშაო დღე 8 საათიანი სამუშაო გრაფიკით (2080 სთ).

წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, ქვიშა-ღორღის გადამუშავების მიზნით საწარმოში დამონტაჟებულია ტექნოლოგიური ხაზი, რომელიც ითვალისწინებს ღორღის მიმღები ფოლადის ბუნკერის, ღორღის როტორული დამსხვრევის, დამსხვრეული მასალის გამაცხავებელ-დამახარისხებელი აგრეგატის და ტრანსპორტიორების ფუნქციონირებას. ტექნოლოგიური პროცესის პირველ ეტაპზე ნედლეულის განთავსება მიმღებ ბუნკერში ხდება ჩამტვირთავის საშუალებით. მიმღები ბუნკერიდან ტრანსპორტიორის მეშვეობით ნედლეული მიეწოდება როტორულ დამსხვრევს, საიდანაც დამსხვრეული მასა გადაიტანება გამაცხავებელ მოწყობილობაში. გაცხავების შედეგად მიიღება 0-5 მმ ფრაქციის ქვიშა, რომლის განთავსება ხდება ქვიშისთვის განკუთვნილ საწყობში, ხოლო მსხვილი ფრაქცია ხელმეორედ თავსდება როტორულ სამტვრევში. მიღებული ქვიშის ნაწილის გამოყენება მოხდება სამშენებლო ბლოკის დასამზადებლად, ხოლო ნაწილის რეალიზაცია სხვა საწარმოებზე.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, დამსხვრევ დანადგარზე მტვრის შემცირების მიზნით დამონტაჟებულია წყლის ავზი, საიდანაც ხდება ღორღის მსხვრევისას საშხეფი მოწყობილობით მისი დანამვა, წყლის ხარჯი დღის განმავლობაში (8 საათი) არ აღემატება 200 ლიტრს (60 მ³).

შპს „აბს“ საწარმოს ტერიტორიაზე ასევე განთავსებულია ერთი ბეტონის საზელი კვანძი, რომელიც განკუთვნილია სამშენებლო ბლოკების წარმოებისათვის. სამშენებლო ბლოკების წარმოების დანადგარის წარმადობა სტანდარტული ზომის ბლოკის წარმოებისას შეადგენს 187,5 ბლოკი/საათში, რომლისათვის საჭიროა 1,875 მ³ (3.303 ტონა) ბეტონი/საათში. სამშენებლო ბლოკების წარმოებისათვის ცემენტი (სულ 550 ტონა ცემენტი), შემოიტანება ავტოტრანსპორტით დაფასოებულ ტომრებში და ინახება საწყობში. სამშენებლო ბლოკების წარმოებისათვის წლის განმავლობაში გამოყენებული იქნება 2080 ტონა ქვიშა, რომელიც მიიღება საწარმოში ღორღის დამსხვრევისას, შემოტანილი ღორღის წვრილი ფრაქცია - 2080 ტ./წელ და შემოტანილი დაფქვილი კირქვა (ფილერი) 2080 ტ./წელ. სამშენებლო ბლოკების წარმოებისათვის წელიწადში გამოყენებული იქნება 180 მ³ წყალი.

სამშენებლო ბლოკების წარმოების ტექნოლოგიური პროცესი შემდეგია: ინერტული მასალების სასაწყობე მეურნეობიდან ინერტული მასალა ჩაიტვირთება (ქვიშა, ღორღი, ფილერი) ბეტონშემრევის მიმღებ ბუნკერში, რომლიდანაც ლენტური ტრანსპორტიორით

მიეწოდება ბეტონშემრევს (სადაც უკვე ასხია წყალი), რომელსაც თანდათანობით ემატება ცემენტი, შემდეგ ხდება მორევა და გამზადებული მასის ჩატვირთვა საკედლე ბლოკების დასამზადებელ დანადგარში.

საწარმოში წყლის გამოყენება მოხდება საწარმოო მიზნებისათვის, კერძოდ როგორც უკვე აღინიშნა სამსხვრევ დანადგარზე დამონტაჟდება ავზი, საიდანაც მოხდება ღორღის მსხვრევისას მისი დანამვა, ასევე წყალი გამოყენებული იქნება ბეტონშემრევ დანადგარში, სასმელ-სამეურნეო მიზნებისათვის (108 მ³/წელ), სახანძრო მიზნებისათვის და ტერიტორიის დასანამად (ხარჯი წელიწადში დაახლოებით 300 მ³). წყალაღება მოხდება საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობილი ჭაბურღილიდან, რომელზეც სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, დაწყებულია ლიცენზიის აღების პროცედურები. ჭაბურღილიდან წყალი იქაჩება 8 მ³ მოცულობის წყლის რეზერვუარში, საიდანაც შემდგომ ნაწილდება საჭიროებისამებრ. საწარმოს ტერიტორიაზე წარმოიქმნება მხოლოდ სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო (97.2 მ³/წელ.) და სანიაღვრე ჩამდინარე წყლები. სამეურნეო-საყოფაცხოვრებო ჩამდინარე წყლების ჩაშვება მოხდება საწარმოს ტერიტორიაზე მოწყობილ ბეტონის ორმოში, ხოლო სანიაღვრე წყლები მოხვდება ტერიტორიის მიმდებარედ არსებულ სანიაღვრე არხებში.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ატმოსფერული ჰაერის დაბინძურება, საწარმოს სპეციფიკიდან გამომდინარე ჰაერის ძირითადი დამაბინძურებელი ნივთიერებებია: არაორგანული მტვერი და ცემენტის მტვერი. წარმოდგენილი დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმოში დამონტაჟებულია დანადგარები, რომლებიც წარმოადგენენ ხმაურის წყაროს. მაგრამ, საწარმოო ტექნოლოგიიდან გამომდინარე (წინასწარი შეფასებით), მოსალოდნელი არ არის უახლოეს მოსახლესთან ხმაურისა და ვიბრაციის დასაშვები ნორმების გადაჭარბება. საწარმოდან სამხრეთით 13 მეტრში მდებარეობს შპს „გზამშენი 2005“-ის სასაქონლო ბეტონის წარმოების ობიექტი, რომელთანაც მოსალოდნელია კუმულაციური ზემოქმედება.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ნიადაგის და გრუნტის დაბინძურება მოსალოდნელია: საწარმოო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების მართვის წესების დარღვევის; ავტოტრანსპორტიდან ნავთობპროდუქტების ავარიული დაღვრის ან/და მოძველებული და ამორტიზებული საწარმოო-სანიაღვრე შიდა კანალიზაციის სისტემების ექსპლუატაციის შემთხვევაში.

საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელია ძირითადად არასახიფათო, ასევე სახიფათო ნარჩენების წარმოქმნა. საწარმოში მოხდება საწარმოო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების სეპარირებული შეგროვება, მათი სახეობის და სახიფათობის მიხედვით. საყოფაცხოვრებო ნარჩენები (დაახლოებით 5.84 მ³/წელ) ხელშეკრულების საფუძველზე პერიოდულად გატანილი იქნება ადგილობრივ ნაგავსაყრელზე მუნიციპალური სამსახურის მიერ. ნარჩენები, რომლებიც ექვემდებარებიან აღდგენას, საბოლოო აღდგენის მიზნით გადაეცემა შესაბამისი ნებართვის მქონე ორგანიზაციებს.

სკოპინგის ანგარიშის მიხედვით, საწარმოს ტერიტორია, მისი ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით, არ გამოირჩევა ცხოველთა და მცენარეთა მრავალფეროვნებით. შესაბამისად, საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე ფლორასა და ფაუნაზე ზემოქმედება მოსალოდნელი არ არის.

ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტრომ უზრუნველყო წარმოდგენილი სკოპინგის ანგარიშის განთავსება, როგორც სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე, ასევე თელავის მუნიციპალიტეტის მერიის საინფორმაციო დაფაზე. აღნიშნულ პროექტთან დაკავშირებით 2020 წლის 14 სექტემბერს სოფ. რუისპირის ადმინისტრაციული ერთეულის შენობის ეზოში (დია სივრცეში) გაიმართა საჯარო განხილვა. სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვას ესწრებოდნენ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს, საქმიანობის განმახორციელებელი კომპანიის შპს „აბს“, სოფ. რუისპირის წარმომადგენლები და დაინტერესებული საზოგადოება. საჯარო განხილვის ფარგლებში პროექტთან დაკავშირებით შენიშვნები არ გამოთქმულა. საჯარო განხილვის შემდგომ მოხდა საწარმოს ტერიტორიის ადგილზე დათვალიერება. ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე სამინისტროში დაგეგმილ საქმიანობასთან დაკავშირებით წარმოდგენილი იყო საკონსულტაციო კომპანიის შპს „გუკას“ წერილობითი შენიშვნები. წარმოდგენილი შენიშვნები ეხება იმას, რომ სკოპინგის ანგარიშში შეცდომითაა აღნიშნული „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-2 დანართის 2.3 და 3.3 ქვეპუნქტები, ასევე ერთხელ გადამუშავებული ნედლეულიდან მიღებული პროდუქცია სხვა საწარმოსთვის არ წარმოადგენს ისევ ნედლეულს, შესაბამისად შპს „აბს“ მიერ სკოპინგის განცხადებით წარმოდგენილი საქმიანობა არ არის სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავება. გაცნობებთ, რომ ვინაიდან სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავების პროცესი მიმდინარეობს საბოლოო პროდუქტის მიღებამდე, შესაბამისად, შპს „აბს“ საქმიანობა, კერძოდ, 40.00 მმ-იანი ფრაქციის ღორღის გადამუშავება შესაბამისი სამსხვრევი დანადგარის საშუალებით და სამშენებლო ქვიშის მიღება (რომლის ნაწილი გამოიყენება ბლოკის დასამზადებლად, ხოლო ნაწილის რეალიზაცია მოხდება), განიხილება, როგორც სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავება. რაც შეეხება სკოპინგის ანგარიშის არასწორი ქვეპუნქტით წარმოდგენას, აღნიშნული შენიშვნის სახით აისახა სკოპინგის დასკვნაში და საქმიანობის განმახორციელებელს დაევალა გზმ-ის ანგარიშის წარმოდგენა გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-2 დანართის 5.1 ქვეპუნქტის თანახმად.

აღსანიშნავია, რომ სკრინინგის გადაწყვეტილების მიღების მიზნით დაწყებულ ადმინისტრაციული წარმოების ეტაპზე, წარმოდგენილი დოკუმენტაციის მიხედვით, საწარმო ფუნქციონირებდა, რის შესახებაც ეცნობა სსდ გარემოსდაცვითი ზედამხედველობის დეპარტამენტს.

სკოპინგის ანგარიშის თანახმად, შესწავლილ იქნა საპროექტო ტერიტორია. ჩატარებული სამუშაოების შედეგად მოხდა გარემოზე და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მოსალოდნელი ძირითადი ზემოქმედების წყაროების, სახეებისა და ობიექტების იდენტიფიცირება.

სკოპინგის პროცედურის შედეგად განსაზღვრული და დადგენილი იქნა დაგეგმილი საქმიანობის გზმ-ის ანგარიშის მომზადებისათვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და

შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი და გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესასწავლი ზემოქმედებები.

გზშ-ის ანგარიშის მომზადებისთვის საჭირო კვლევების, მოსაპოვებელი და შესასწავლი ინფორმაციის ჩამონათვალი

1. გზშ-ის ანგარიშში უნდა მოიცავდეს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მესამე ნაწილით დადგენილ ინფორმაციას;

2. გზშ-ის ანგარიშს უნდა დაერთოს „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-10 მუხლის მეოთხე ნაწილით განსაზღვრული დოკუმენტაცია;

3. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს სკოპინგის ანგარიშში მითითებული (განსაზღვრული, ჩასატარებელი) კვლევების შედეგები, მოპოვებული და შესწავლილი ინფორმაცია, გზშ-ის პროცესში დეტალურად შესწავლილი ზემოქმედებები და შესაბამისი შემცირების/შერბილების ღონისძიებები;

3.1 გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-10 მუხლის მე-2 ნაწილის შესაბამისად გზშ-ის ანგარიშში ხელმოწერილი უნდა იყოს იმ პირის/პირების მიერ, რომელიც/რომლებიც მონაწილეობდა/მონაწილეობდნენ მის მომზადებაში, მათ შორის, კონსულტანტის მიერ.

4. გზშ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს:

- პროექტის აღწერა;
- პროექტის საჭიროების დასაბუთება;
- საქმიანობის განხორციელების ადგილის GPS კოორდინატები Shp ფაილებთან ერთად;
- საწარმოს ტერიტორიიდან დაზუსტებული მანძილი უახლოეს საცხოვრებელ სახლებამდე (მდებარეობის მითითებით), საავტომობილო გზამდე, ზედაპირული წყლის ობიექტამდე;
- ინფორმაცია 500 მ რადიუსის საზღვრებში არსებული ნებისმიერი ტიპის საწარმოს და წარმოების შესახებ (მანძილების და საქმიანობის მითითებით);
- საწარმოს ალტერნატივების ანალიზი (არაქმედების ალტერნატივა შესაბამისი დასაბუთებით);
- საწარმოს თითოეული ტექნოლოგიური ხაზის და ტექნოლოგიური პროცესის აღწერა, ტექნოლოგიურ ციკლში გამოყენებული დანადგარების აღწერა და პარამეტრები, დანადგარების წლიური და საათური წარმადობა;
- საწარმოს განთავსების ადგილის გარემოს არსებული მდგომარეობის აღწერა;
- საწარმოს ძირითადი ფიზიკური მახასიათებლები (სიმძლავრე, მასშტაბი);
- ნედლეულისა და პროდუქციის ტრანსპორტირების სქემა და ტრანსპორტირების პირობები, მათ შორის სატრანსპორტო ოპერაციების რაოდენობა და ტრანსპორტირებისათვის გამოყენებული გზების შესახებ ინფორმაცია;
- დასაქმებული ადამიანების რაოდენობა და სამუშაო გრაფიკი;
- ინფორმაცია გადასამუშავებლად მიღებული ნედლეულისა და წარმოებული პროდუქციის რაოდენობის შესახებ;

- ინფორმაცია საწარმოს წყალმომარაგების შესახებ (რაოდენობა, ტექნიკური გადაწყვეტა, სასმელ სამეურნეო, საწარმოო და სხვა დანიშნულებით გამოყენებული წყლის შესახებ ინფორმაცია)
- სამეურნეო-ფეკალური ჩამდინარე და სანიაღვრე წყლების მართვის საკითხები;
- საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ავარიული სიტუაციების აღწერა და მათი მართვის გეგმა;
- ნარჩენების მართვის გეგმა;
- ექსპლუატაციის ეტაპზე მოსალოდნელი ნარჩენების სახეობებისა და რაოდენობის შესახებ ინფორმაცია და მათი შემდგომი მართვის ღონისძიებები;
- მიღებული ნედლეულის დასაწყობების შესახებ ინფორმაცია;
- მზა პროდუქციის საწყობის შესახებ ინფორმაცია;
- ინფორმაცია საპროექტო ტერიტორიამდე მისასვლელი გზის შესახებ;
- საწარმოს სრული გენ-გეგმა ექსპლიკაციით და გაფრქვევის წყაროების მითითებით;
- საწარმოს განთავსების ტერიტორიის სიტუაციური სქემა (შესაბამისი აღნიშვნებით, ფოტო მასალა);
- სახანძრო სისტემის მოწყობის საკითხები;
- საწარმოს ტერიტორიის საკუთრების ან იჯარის ხელშეკრულების დამადასტურებელი დოკუმენტაცია;

5. გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასება გარემოს თითოეული კომპონენტისათვის და პროექტის განხორციელების შედეგად მოსალოდნელი ზემოქმედების შეჯამება, მათ შორის:

- ზემოქმედება ატმოსფერულ ჰაერზე საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე (გაფრქვევის წყაროები, გაფრქვეული მავნე ნივთიერებები, გაბნევის ანგარიში, რომელშიც გათვალისწინებული იქნება კუმულაციური ზემოქმედება კომპანიის მიმდებარედ განთავსებული შპს „მშენებელი 2009“-ის და შპს „გზამშენი 2005“-ის საწარმოებიდან);
- ატმოსფერულ ჰაერში გაფრქვეულ მავნე ნივთიერებათა ზღვრულად დასაშვები გაფრქვევის ნორმების პროექტი;
- განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა-გრაფიკი, სადაც ატმოსფერულ ჰაერში ემისიების და ხმაურის გავრცელების მინიმუზაციის მიზნით, გათვალისწინებული იქნება ინსტრუმენტული მონიტორინგი უახლოეს მოსახლესთან (სიხშირის და კოორდინატების მითითებით);
- ხმაურის გავრცელება (შესაბამისი გაანგარიშებითა და მოდელირებით) და მოსალოდნელი ზემოქმედება ექსპლუატაციის ეტაპზე და შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;
- კუმულაციური ზემოქმედება და ზემოქმედების შედეგების შეფასება მიმდებარე ობიექტების გათვალისწინებით (ატმოსფერული ჰაერი, ხმაური, სატრანსპორტო ოპერაციები და სხვა);
- ზემოქმედება ზედაპირულ და მიწისქვეშა/გრუნტის წყლებზე, შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებები;

- ზემოქმედების შეფასება სოციალურ-ეკონომიკურ გარემოზე, ჯანმრთელობასა და უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკებზე, შესაბამის შემარბილებელ ღონისძიებებთან ერთად;
 - ზემოქმედება ნედლეულის/პროდუქციის ტრანსპორტირებისას შესაბამისი შემარბილებელი ღონისძიებების განსაზღვრით;
 - ნარჩენების წარმოქმნით მოსალოდნელი ზემოქმედება და ზემოქმედების შეფასება;
 - ბიოლოგიურ გარემოზე ზემოქმედება;
 - საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე განსახორციელებელი შემარბილებელი ღონისძიებების გეგმა-გრაფიკი;
 - განსახორციელებელი გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმა;
 - სკოპინგის ეტაპზე საზოგადოების ინფორმირებისა და მის მიერ წარმოდგენილი მოსაზრებებისა და შენიშვნების შეფასება;
 - გზმ-ის ფარგლებში შემუშავებული ძირითადი დასკვნები და საქმიანობის პროცესში განსახორციელებელი ძირითადი ღონისძიებები;
- ❖ სკოპინგის ანგარიშში, შესავალ ნაწილში აღნიშნულია, რომ გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის II დანართის მე-2 მუხლის 2.3 პუნქტის, სასარგებლო წიაღისეულის ზღვიდან მოპოვება (გვ 2) და 3.3 პუნქტის, 5 კილომეტრი ან მეტი სიგრძის მილსადენის განთავსება გაზის, ორთქლისა და ცხელი წყლის გატარებისათვის (გვ 4) თანახმად, წარმოდგენილი საქმიანობა ექვემდებარება სკრინინგის პროცედურას. სკოპინგის განცხადებით წარმოდგენილია სასარგებლო წიაღისეულის გადამუშავება, რაც „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-2 დანართის 5.1 ქვეპუნქტითაა გათვალისწინებული. შესაბამისად აღნიშნული საჭიროებს რედაქტირებას;
- ❖ სკოპინგის ანგარიშში (გვ 2) აღნიშნულია, რომ ღორღის მსხვრევისას მოხდება მისი დანამვა, რომლის დროსაც გამოყენებული იქნება დღეში 52 მ³ წყალი, ასევე (გვ 9) აღნიშნულია, რომ სამშენებლო ბლოკების წარმოებისათვის წელიწადში საჭირო იქნება მაქსიმუმ 160 მ³ წყალი და ტერიტორიის დასანამად გამოყენებული წყლის ხარჯი იქნება წელიწადში 200 მ³. ასევე ანგარიშში (გვ 22) აღნიშნულია, რომ როტორულ სამსხვრევაში მტვერდახშობის მიზნით გამოყენებული წყლის ხარჯი დღეში შეადგენს მაქსიმუმ 200 ლიტრს, ანუ წელიწადში 60 მ³ -ს და სამშენებლო ბლოკების წარმოების დანადგარში წყლის ხარჯი დღეში ტოლი იქნება 0.6 მ³ -ის, ანუ წელიწადში 180 მ³ -ის. ამასთან (გვ 22) აღნიშნულია, რომ წყლის გამოყენება მოხდება ტერიტორიის მორწყვის მიზნით, რომლის ხარჯი დღეში იქნება 1 მ³, ანუ წელიწადში 300 მ³ და რომ ამდენად წყლის ჯამური ხარჯი საწარმოო მიზნებისათვის შეადგენს დღეში 1.8 მ³ -ს, ანუ წელიწადში 432 მ³ -ს. აღნიშნული ჩანაწერები ურთიერსაწინააღმდეგოა, შესაბამისად გზს-ის ანგარიშში დაზუსტებულ უნდა იქნას საწარმოში როგორც საწარმოო მიზნებისთვის, ისე სასმელ-სამეურნეო და სახანძრო მიზნებისთვის და ტერიტორიის დასანამად მოხმარებული წყლის რაოდენობა.
- ❖ სკოპინგის ანგარიშში აღნიშნულია, რომ საწარმოს ექსპლუატაციის ეტაპზე კუმულაციური ზემოქმედება მოსალოდნელია მხოლოდ შპს „გზამშენი 2005“-ის

სასაქონლო ბეტონის საწარმოსთან, მაგრამ ტერიტორიის ელექტრონული გადამოწმების შედეგად დადგინდა, რომ შპს „მშენებელი 2009“ (საწარმოდან დაშორება 336 მ) წარმოადგენს სამშენებლო მასალების საწარმოო ობიექტს, შესაბამისად გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იქნას ინფორმაცია შპს „მშენებელი 2009“-ის საწარმოო ობიექტის საქმიანობის შესახებ და შეფასებულ იქნას შპს „მშენებელი 2009“-ის საწარმოსთან მოსალოდნელი კუმულაციური ზემოქმედება;

- ❖ სამინისტროში წარმოდგენილი სკრინინგის დოკუმენტაციის თანახმად, საწარმო მოწყობილია 2019 წლიდან, ამასთან სკოპინგის ანგარიშის საჯარო განხილვის ფარგლებში საწარმოს ტერიტორიის ადგილზე დათვალიერების შემდგომ დადასტურდა, რომ საწარმო უკვე მოწყობილია. შესაბამისად, გზმ-ის ანგარიში წარმოდგენილი უნდა იქნას ობიექტზე არსებული რეალობის გათვალისწინებით;
- ❖ სკოპინგის ანგარიშში (გვ 42) აღნიშნულია, რომ გზმ-ის შემდგომ ეტაპზე დაზუსტდება მშენებლობის და ექსპლუატაციის ეტაპზე წარმოქმნილი ნარჩენების დასახელება, რაოდენობა და მათი მართვა, ვინაიდან საწარმო უკვე მოწყობილია და დაგეგმილი არ არის სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება, აღნიშნული საკითხი საჭიროებს რედაქტირებას;
- ❖ **გზმ-ის ანგარიშში წარმოდგენილი უნდა იყოს ინფორმაცია სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული საკითხების შესაბამისად (ერთიანი ცხრილის სახით).**

დასკვნითი ნაწილი:

სკოპინგის დასკვნის მიღების მიზნით შპს „აბს“ მიერ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროში წარმოდგენილ თელავის მუნიციპალიტეტში, სოფ. რუისპირში სასარგებლო წიაღისეულის (ქვიშა-ლორღი) გადამამუშავებელი საწარმოს ექსპლუატაციის პროექტზე **სავალდებულოა გზმ-ის ანგარიში მომზადდეს** წინამდებარე სკოპინგის დასკვნით გათვალისწინებული კვლევების, მოპოვებული, შესწავლილი ინფორმაციის და წარმოსადგენი დოკუმენტაციის მიხედვით.